

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 92.

9. Sierpnia 1822.

Wiadomości krajowe.

Uwiedomienia

C. K. Rządu krajowego.

I. Przy rozdawaniu nagrod w Sanoku
za d. 21. Maia r. b. odebrały następujące oso-
by wymierzone ceny:

a) za wychowanego nappiękniejszego żrzeb-
ca po stadnikach skarbowych: mieszkaniac San-
oka, Stanisław Łyszkowski i poddani Ja-
ków Szweicer i Józef Pastoszek każdy do
20 Cz. Zł. w złocie;

b) za także klacze: poddani Frydryk Hof-
mann, Michał Cieplik i Michał Babiak,
każdy po 6 Cz. Zł. w złocie.

c) Za nappiękniejsze byki własnego chowu
poddani: Bazyli Zabani, Jan Kozaban i
Antoni Ficz, każdy po 12 ZR. M. K.;

d) za nappiękniejsze także krowy poddani:
Paweł Soroka, Szymon Kowalczyk, Da-
niel Illiczka i Daniel Klucznik, tudzież Jan
Rogowski i Okoliczewicz, każdy po 8
ZR. M. K.

II. Dla lepszego uposażenia trywiałney
szkoły w Zimnowodzie Cyrkułu Lwowskie-
go, poddani z Zimnowodki zapewniłi corocz-
nie z korce żyta i z korce ięcznienia, a gmina
Rudecka podobnie z korce żyta i ięcznienia.
Rząd krajowy podaie z upodobaniem te po-
wszechnie użyteczne czynności do wiadomości
publiczney.

Kurs Więdeński z dnia 30go Lipca: Obligacyie
długu Stanu 5 procentowe w M. K. 79 1/2. — Obli-
gacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1830
za 100 ZR. M. K. — Obligacyie na pożyczkę do
wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 98
3/4. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR.
w M. K. — Kurs na Augsburg za 100 Kur.
50 1/4 Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 249 7/8. —
Akcyie bankowe, jedna po 78 1/2 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Listy z Jamaiki z ostatnich dni Maia
zapowiadają coraz więcej zbliżając się dla

Hiszpanii całkowitą utratę osad Hiszpańskich.
Generał Hiszpański Cruz Murgeon zginął w
brawej roprawie gdzie woysko iego pobitem
zostało (nie ma wzmianki w którym mieyscu).
Na innym punkcie (zapewne po stoczony bitwie
o której namieniliśmy w przeszłym Nrze. gaz.
nasz.) zmuszonym był Generał Morales do ka-
pitulowania.

Portugalia i Brazylia.

Kommissyia wyznaczona do ułożenia do-
datkowego artykułu do Konstytucyi (czyli planu
do iey zarysu, ponieważ Konstytucyia nie jest
jeszcze uzupełnioną) przełożyła Stanom swoje
roboty, w których iedynem było iey staraniem
poiednać pretensyie matki oyczyzny i Bra-
zylji. Na mocy pierwszego dodatkowego ar-
tykułu, oprócz niniejszego dla Portugalii,
złożony będzie szczególny kongres dla Bra-
zylji. Stany uradziły, ażeby iak nappędzay
wydrukować to uwiedomienie, przezco będą
mogły niezwłocznie przystąpić do działań. Po-
stanowiły także, ażeby Deputowani Brazylji-
scy bez nowego obioru zastępowali w czasie
następującej zmiany praw te prowincyie, z któ-
rych byli obranymi. Czynyły to podług pewne-
go artykułu Konstytucyi, zezwalającego to w
nadzwyczajnych przypadkach.

Kommissyia wyznaczona do prawa cywil-
nego zrobiła wnioszek, że Stany mające się
zgrupadzić t. Grudnia 1824. przyymą wszel-
kie projekta tyczące się praw tych układu, od
kogokolwiek będą one podanemi.

Hiszpania.

Gazety Paryżkie z d. 18. Lipca donę-
szą, że aż do d. 17. wieczorem żadnych nowych
wiadomości nieodebrano z Madrytu w Pa-
ryżu, oprócz owych, które do d. 8. przyhy-
ły. Gazeta wieczorna (*Etoile*) z d. 17. pi-
sze wprawdzie o wiadomościach z Madrytu
z d. 10., podług których miasto było uspo-
koione, i że mianowanie nowego Ministeryum,
o czem pogłoska rozchodziła się po wypadkach

z d. 7., nie było jeszcze wcale wiadome. Wszelako Gazeta Francyi z d. 18. powatpiewa o przybyciu nowszych wiadomości od znanych już doniesień z Madrytu, które do d. 8. dochodziły, a już 13. przybyły gońcem do Paryża.

Naynowsze wiadomości z Madrytu z d. 13. Lipca (w gazetach Paryżkich 20. t. m.) donoszą o odmianach zaszytych w Ministerystum i obsadzeniu nowemi osobami wielu znakomitych urzędów i mieysć; P. Calatrava współczłonek Stanów i pokilkakrotnie Prezydent tego zgromadzenia został Ministrem Spraw Wewnętrznych na mieyscu P. Moscosois. Znany Jenerał Lopez Bannos łącznie z Riegiem i Quirogą jeden z naczelników Hiszpańskiej rewolucyi mianowany Ministrem Woyny. Dnia 12. wieczorem odebrał P. Gareli tymczasowo budżet Spraw Zewnętrznych, aż do wyzdrowienia P. Martinez de la Rosa, iak to sam w swoim okólniku obwieścił. Oprócz tego na mieyscu P. Castro Torreno został Jenerał Palafox naczelnikiem halabardystów. Marszałka Santa-Crux obrano Wielkim Ochmistrem na mieyscu Marszałka Montemar, a Jenerała Quirogę Jenerałem Kapitanem Starey Kastylji. Jenerał Espinoza ma zlużować z dowodztwa woysk Nawarry Jenerała Lopez Bannos obranego Ministrem Woyny.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 13. Lipca. — Dnia 10. b. m. w Izbie Wyższéj przyjęto bil zbożowy, a wniosek Lorda Lauderdale, aby trzecie przeczytanie tego do 3 miesięcy wstrzymano, został większością kresek odrzucony. Przyjęto oraz kilka innych bilów.

Na posiedzeniu d. 9. b. m. w Izbie Niższéj doniósł Pan Courtenay o umieszczonym w pismach publicznych liście, albo raczej paszkwilu, podpisanym przez P. Hope, a adressowanym do Pana Abercrombie, który niedawno podał wniosek względem pewnych wypadków w Szkocyi, do których Lord Adwokat miał należeć. Donoszący, uważał ten list za ułbiżenie przywilejom Izby. Postanowiono iednomyślnie przywołać przed krutki Pana Hope i Pana Menzies Adwokata w Edynburgu, który także umieścił w Kuryerze podobny list do Pana Abercrombie. Na wniosek Margrabiego Londonderry (Lorda Castiereagh) postano do Pana Abercrombie dla zapobieżenia nieprzyjemnym wypadkom, któreby z tego, co zaszło między nim

a Panem Hope, pochodzić mogły; lecz oznajmiono, że na 6 dni wyiechał.

Dnia 10. b. m. Margrabia Londonderry, zapytany przez Pana Wartley, doniósł o rozpoczętych już z rządem Portugalskim układach względem nowey opłaty od towarów wniebianych Angielskich, która się traktatowi w roku 1715 zawartemu sprzeciwia. Panu Nolan dozwolono podać bil o poprawie istnących praw względem ubogich, a potem zajęła się Izba wnioskiem Pana Western względem gotowych i papierowych pieniędzy. Posiedzenie trwało do godziny 5tey zrana, i wniosek ten odrzucono.

Wczoray nie było obrad. Mówca Izby przybył wprawdzie o godzinie 4tey po południu, lecz ze się tylko 32 członków znajdowało, odłożył posiedzenie na dzień następujący.

Francyia.

Posel Hiszpański D. Casa Irujo odebrał w d. 14. Lipca wieczorem gońca z Hiszpanii. Ministerystum Francuzkie wyprowadziło nazajutrz gońca do Petersburga.

Jenerał Porucznik Donnadien mianowany Dowodcą czwartéj dywizyi woyskowej (w Tours.)

Memorial Bearnais opowiada, że naprawiono fortyfikacye miasta i twierdzy Berjonnay. Z Toulouzy odeszła artyleryia do zamku Navareux, St. Jean Pied i Lourdes. Przez Pied de Port przybyły dla wojska Wiary z Hiszpanii do Francyi trzy muły naładowane złotem.

W Poitiers gdzie Berton jest więziony siedzi wielu więźniów wpływających do zaburzeń w Touars. Niektórzy z tych otworrem uczynionym w dachu dostali się na strych sąsiedni. Znaleźli tam koszule, iakie wieśniacy zwykli nosić na wierzchu sukien. Przyodziewszy się więc niemi zeskoczyli ze strychu na ulicę i nie będąc postrzeżonymi dostali się na pole. Jeden z nich złamał nogę, drugi złamał swoje wywichnął, i dla tego nie mogli za zdrowymi pośpieszać. Z tych ostatnich został jeden przez żandarmów złapanym. Ci gdy przechodzili koło ukrytych, wołali pokaliczeni nie mogąc z bólu wytrzymać dłużej: »Weźcie i nas z sobą.«

Wyrokiem sądu w Poitiers cały proces przeciw Jenerałowi Berton i przeciw 55 iego współwinnym zdano sądowi (Assis) Departamentu obu Sevres, ponieważ czynności obwiniające sprzysiężonych działy się w wspomnianym Departamencie. Jeneralny Prokurator Królewskiego sądu żądał wszelako, ażeby niniejszy proces odbywał się w sądzie (Assis) im

nego Departamentu, gdyż w Departamencie obudwóch Sevres znajduje się związek węglarzy, a przeto obawiać się potrzeba, czy takowymi nie są także niektórzy z przysięgłych, coby ochraniać mogli Bertona i jego współpracowników.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 2. Sierpnia. — Jego Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę Konstanty powrócił d. 29. z. m. wieczorem do tutejszej Stolicy.

— Z Warszawy d. 19. Lipca. —

Hrabia Pahlen, Poseł nadzwyczajny Rosyjski przy Królu Bawarskim, wczoraj przybył tu z Monachium i dziś ma wyjechać do Rossyi.

W dniu onegdajszym na Zgrom. gmin. powtórnie w Gminie 3. miasta stołecznego Warszawy, pod łaską JW. Wawrzencza Zabłockiego w ratuszu głównym odbył się, W. Wasilutynski Mecenas, większością głosów 86 przeciwko 12 Deputowanym na Sejm obranym został. Zaś na Radcę Obywatelskiego W. Andrzej Brzeziński, właściciel possëssy Nro. 2417, większością głosów 69 przeciwko 6 i 7. Assessorem byli WW. Jan Fryderyk Marx i Jakób Kryński, a Sekretarzem tegoż Zgromadzenia W. Marcin Zachemski, a więc ci sami, co pierwszym razem wybrani zostali.

Już od dwóch tygodni w niektórych miejscach w okolicach Warszawy rozpoczęły się żniwa.

R o s s y i a.

— Z Petersburga d. 10. Lipca v. s. —

W Naywyższym Imiennym Jego Cesarskiej Mości Ukazie, wydanym do Rządzącego Senatu dnia 29. Czerwca roku teraźniejszego z własnoręcznym podpisem Cesarza Jegomości wyrażono:

„Dowódcy oddzielnego korpusu Litewskiego i Głównodowodzącemu wojskiem Polskiem, Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicowi Konstantemu Pawłowiczowi, nadają się wszystkie prawa, władza i przywileje, właściwe Głównodowodzącemu podług Ustaw działającego wojska.“

Rządzący Senat rozkazali: o tym Naywyższemu Jego Cesarskiej Mości rozkazie, Dowódcę oddzielnego korpusu Litewskiego i Głównodowodzącego wojskiem Polskiem, Jego Cesarzowską Wysokość Cesarzewicę i Wielkiego Xiążę-

cia Konstantego Pawłowiczaawiadomić od Rządzącego Senatu przez Ukaz; również przez Ukazy dać wiedzieć wszystkim PP. Ministrom, woijnym Gubernatorom, mającym zwierzchność nad sprawami cywilnymi, Jenerał Gubernatorom, Gubernatorom Cywilnym i Naczelnikom miast, Rządowi Gubernialnym i Władzom, Izbowi Skarbowym i Urzędowym miejscom; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Senatu przesać awiadomienia. Dnia 3. Lipca 1822 r.

W Imiennym Jego Cesarskiej Mości Naywyższim Ukazie, wydanym do Rządzącego Senatu dnia 29. Czerwca roku teraźniejszego, z podpisem własnoręcznym Cesarza Jegomości, wyrażono:

„Głównodowodzącemu korpusowi Litewskiemu Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicowi Konstantemu Pawłowiczowi naymilszemu poruczan nad Guberniami: Wileńską, Grodzieńską, Mińską, Wołyńską, Podolską i Obwodem Białostockim władzę Głównodowodzącego wojskiem działającą, na ośnowie jego ustawy d. 27. Stycznia 1812 roku wydanej, do późniejszego Naszego Ukazu. Rządzący Senat nie zaniecha około przywiedzenia tego do skutku uczynić należytego rozporządzenia.“

Rządzący Senat rozkazali: Dla należytego i nieodmiennego podług tego Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu wykonania, do PP. Zarządzających Cywilnymi sprawami w Guberniach: Wileńskiej i Grodzieńskiej Jenerał piechoty, Rzymskiego Korsakowa, Podolskiej Jenerał Porucznika Bachmetewa, do Gubernatorów Cywilnych, do Rządów Gubernialnych i Izby Skarbowych Gubernii: Wileńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, Wołyńskiej, Podolskiej i Obwodu Białostockiego posłać Ukazy, również przez Ukazy dać wiedzieć wszystkim Panom Ministrom, woijnym Jenerał Gubernatorom, woijnym Gubernatorom zarządzającym cywilnymi sprawami, Jenerał Gubernatorom, Gubernatorom Cywilnym, Rządowi Gubernialnym, Izbowi Skarbowym i wszystkim miejscom Urzędowym, uwiadomiac takimiż od Rządzącego Senatu Ukazem i Jego Cesarzowską Wysokość Cesarzewicę Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowiczowi; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu przesać awiadomienia. Dnia 3. Lipca 1822 r.

Powrót gwardyi Cesarzowskiej wykonywa się, podług wydanych przepisów. D. 30. Czerwca widzieliśmy przybywających tu i przeciągających pułk kawaleriargardów.

T u r c y i a.

Dostrzegacz Austriacki umieścił następujące wiadomości z Konstantynopola z d. 10. Lipca:

»Pierwsze doniesienia o katastrofie, przez którą Turecka flota utraciła swój najpiękniejszy okręt, a Kapudan Basza życie, były we wielu punktach nieprawdziwe. Zład wypytywa, że ten straszliwy przypadek nie wydarzył się w nocy z d. 19. na 20., ale z d. 18. na 19tym Czerwca i że Kapudan Basza wtedy dopiero życie postradał, gdy palący się okręt opuścił na czołwie, które go miało do portu zaprowadzić. O tym szczególe, że palne okręty zaopatrzone były banderą Austriacką i Austriackimi dokumentami, donosili niektórzy Oficerowie floty (zapewne z téj przyczyny, ażeby własny błąd osprawiedliwić) wszelako okazało się po dalszem śledztwie, że to zeznanie było nieudowodnione, sam nawet Rząd Turecki za podobne nie poczytywać nie omieszczał:

Tłumaczenie doniesienia uczynionego przez C. K. Ajenta Konsulatu w Scala nuova C. K. Jeneralnemu Konsulatowi w Smirnie d. 21. Czerwca 1822 r.:

»Przybyłem do Scio w zamiarze wezwania Kapudana Baszy, ażeby się wdał za mną względem wynagrodzenia uczynionéj mi szkody przy ostatnich zaburzeniach w Scala nuova, lecz zdarzony przypadek okrętowi Admiralskiemu w nocy z d. 18. na 19. b. m., był powodem, że oddaliłem się z téj wyspy nic nie sprowadzając.

»Dwa Greckie palne okręty uszedłszy uwagi jedynastu Tureckich wojennych okrętów wpłynęły wspomnionéj nocy do kanału i zrzecznym obrotem miały się zbliżyć aż do Admiralskiego okrętu. Łatwo do pojęcia, że nie uważali ich Turcy trzymając je za własne okręty. Jednemu z tych podpalaczy udało się o 2 godziny po północy tak daleko zbliżyć się do Admiralskiego okrętu, że przymocował się do lewej onegoż baterii napełniwszy go bojażnią i ogniem. Lecz z wielkiem natężeniem ludzi okrętowych oddalono nakoniec ten palny okręt, poczem zatopił go okręt Kapudana Baszy, do którego także zbliżyć się usiłował. Nie tak szczęśliwymi byli Turcy z drugim Greckim okrętem; zbliżywszy się do okrętu Admiralskiego, podpalił go wtedy, gdy się ten zatrudniał odganiem pierwszego, a co większa czynił to z ta-

ką szybkością, że wszelka pomoc i wszelkie natężenie siły było nadaremne. Gdy walka trwała prawie przez trzy kwadransy i już jedną część okrętu ogarnęły płomienie, zajął się prochownia i natychmiast cały okręt z wielkim trzaskiem zniszczonym został. Kapudan Basza ciężko już raniony niechcąc wprzód okrętu swojego opuścić, przemocą prawie był przez niektórych swoich wiernych, na czołno wsadzony. Lecz spadający maszt wyróciwszy ie ranił go śmiertelnie w głowę, tak więc na jego szczątkach przyplłynął do lądu, gdzie w godzinie skończył a nazajutrz o godzinie 10tej w zamku Scio został pogrzebany. Z całego okrętowego załogi składającej się z 2,286 osób zaledwo się 200 uratować mogło. Dwa inne liniowe okręty i jedna fregata omal co tylko zniszczonemi nie zostały i winne są swoje uratowanie niezmordowanéj czynności ekwipażu, wszelako zupełnie uciec nie mogły uszkodzenia. Ową okręt palny tyle zniszczenia działając, zagnany został wiatrami w środek Tureckiej floty, wszędzie stroniła ona od niego iak najszybszy, przybył nareszcie do przylądka St. Elena w Scio, gdzie nazajutrz własnym spłonął ogniem. Greccy załozcy palnych okrętów udało się uciec w szalupie przez sam środek Tureckiej floty. W Ipsara, gdzie o skutku swojego przedsięwzięcia opowiadała, przymowano ją powitaniem z dział, trwającem przez całą godzinę, a którego odgłos słychać było nawet na brzegach Scio. Na pokładzie Angielskiej brygantyny stojący na kotwicach pod Scio, byłem świadkiem tego całego wypadku.

»Tęże saméj nocy z d. 19. b. m. Tureckie wojska, ażeby się pomścić zgonu Kapudana Baszy i zniszczenia floty, swojéj, napadły na zagraniczne Konsulaty w Scio, w zamiarze pomordowania wszystkich zbiegów w tychże okrytych; lecz przeszkodzono temu. Zato zaś dnia 19. czyniono wiele okrucieństw pozostającym Greckim mieszkańcom wiosk wastykowych.

»Oddział jeden z 12 Greckich statków złożony, biorący w żegludzie d. 20. t. m. kierunek ku przylądkowi St. Elena zaledwo postrzegł, że Turecka flota znajduje się w poruszeniu, natychmiast cofnął się ku Ipsara. Otomańska eskadra składała się z 35 żaglówi i widziałem ją wczoraj w południe na wysokości przylądka Baba zmierzającą ku portowi Oliveto pośród mocnego północno-zachodniego wiatru.